

**MEMO****Verkiezingsplan / Bijzonder verkiezingsreglement****Gezamenlijke deelname GroenLinks en PvdA aan (vervroegde) verkiezingen****Introductie**

De leden van GroenLinks en PvdA hebben besloten om deel te nemen aan de Tweede Kamerverkiezingen op 22 november 2023 met een gezamenlijke kandidatenlijst en een gezamenlijk verkiezingsprogramma. Daarvoor moeten speciale regels en procedures vastgesteld worden.<sup>1</sup> Die speciale regels en procedures vormen samen het verkiezingsplan (GroenLinks) / bijzonder verkiezingsreglement (PvdA). Deze regels en procedures treden in de plaats van de procedures die binnen de afzonderlijke partijen gelden voor de voorbereiding van verkiezingen.

**Concept****Artikel 1: Definities**

1. Politieke partijen: de politieke partijen GroenLinks en de Partij van de Arbeid.
2. Partijbesturen: de partijbesturen van de politieke partijen GroenLinks en Partij van de Arbeid.
3. Lid: een lid van de politieke partij GroenLinks en/of Partij van de Arbeid.
4. Verkiezingen: de verkiezingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal op 22 november 2023.
5. Gezamenlijk congres: een gezamenlijke bijeenkomst waar leden van GroenLinks en Partij van de Arbeid kunnen (online) deelnemen aan beraadslagingen en besluitvorming, als bedoeld in artikel 13 lid 2 van de Statuten van GroenLinks en artikel 5 lid 6 van de Statuten van de Partij van de Arbeid.

**Artikel 2: Benoeming commissies***Lijsttrekkerscommissie*

1. De partijbesturen stellen gezamenlijk één lijsttrekkerscommissie samen voor de beoordeling van kandidaten op geschiktheid en integriteit. De partijbesturen stellen één opdracht voor de commissie vast. De lijsttrekkerscommissie werkt onder verantwoordelijkheid van de partijbesturen.
2. De lijsttrekkerscommissie bestaat uit 4 leden. De partijbesturen benoemen ieder 2 leden in de commissie.
3. De partijbesturen dragen zorg voor voldoende ondersteuning van de commissie.

*Kandidatencommissie*

4. De partijbesturen stellen gezamenlijk één kandidatencommissie samen voor de beoordeling van kandidaten op geschiktheid en integriteit. De partijbesturen stellen één

---

<sup>1</sup> Art. 13 Statuten GroenLinks jo. art. 19 Huishoudelijk Reglement GroenLinks; art. 8.13 Reglementen PvdA.

opdracht voor de commissie vast. De kandidatencommissie werkt onder verantwoordelijkheid van de partijbesturen.

5. De kandidatencommissie bestaat uit 14 leden. De partijbesturen benoemen ieder 7 leden in de commissie.
6. Het voorzitterschap van de commissie wordt ingevuld door 2 leden. De partijbesturen benoemen ieder 1 voorzitter van de commissie. De duovoorzitters zijn zelf verantwoordelijk voor het maken van een werkverdeling, mits zij beiden het formele aanspreekpunt zijn voor de partijvoorzitter van hun eigen partij.
7. Minimaal één commissielid van elke partij moet aantoonbare ervaring en deskundigheid hebben op het gebied van integriteit.
8. De partijbesturen dragen zorg voor voldoende ondersteuning van de commissie.

#### *Programmacommissie*

9. De partijbesturen stellen gezamenlijk één programmacommissie samen voor het opstellen van het verkiezingsprogramma. De partijbesturen stellen één opdracht voor de commissie vast. De programmacommissie werkt onder verantwoordelijkheid van de partijbesturen.
10. De programmacommissie bestaat uit 10 leden. De partijbesturen benoemen ieder 5 leden in de commissie.
11. Het voorzitterschap van de commissie wordt ingevuld door 2 leden. De partijbesturen benoemen ieder 1 voorzitter van de commissie. De voorzitters verdelen hun taken onderling.
12. Het vicevoorzitterschap van de commissie wordt ingevuld door 2 leden. De partijbesturen benoemen ieder 1 vicevoorzitter van de commissie.
13. De partijbesturen dragen zorg voor voldoende ondersteuning van de commissie.

#### *Commissie voor geschil en beroep*

14. De partijbesturen stellen gezamenlijk één commissie voor geschil en beroep samen. De commissie voor geschil en beroep doet bindende uitspraken in die gevallen waarin de beslissing in beroep door dit verkiezingsplan/bijzonder verkiezingsreglement aan haar is opgedragen.
15. De commissie voor geschil en beroep bestaat uit 3 leden. Het partijbestuur van GroenLinks benoemt 1 lid uit de commissie voor geschil en beroep tot lid de commissie. Het partijbestuur van de PvdA benoemt 1 lid van de beroepscommissie tot lid van de commissie. De partijbesturen benoemen gezamenlijk 1 voorzitter van de commissie.

#### *Presidium*

16. De partijbesturen stellen gezamenlijk één presidium samen. Het presidium ziet toe op een goed verloop van de besluitvorming bij gezamenlijke referenda en congressen.
17. Het presidium bestaat uit 6 leden en 2 plaatsvervangend leden. Het partijbestuur van GroenLinks benoemt 3 leden uit het presidium of de referendumcommissie van GroenLinks tot lid van het presidium en 1 lid tot plaatsvervangend lid van het presidium. Het partijbestuur van de PvdA benoemt 3 leden van het presidium van de PvdA tot lid van het presidium en 1 lid tot plaatsvervangend lid van het presidium. Het presidium kiest een voorzitter uit zijn midden.
18. De partijbesturen dragen zorg voor voldoende ondersteuning van de commissie.

**Artikel 3: Datumschema**

1. De partijbesturen stellen een planningsschema op in de aanloop naar de verkiezingen van de Tweede Kamer met de daarbij geldende termijnen en tijdstippen en publiceren dit.
2. Het schema bevat in ieder geval de uiterste data waarop:
  - a) de profielschets voor de kandidaten en kandidaat-lijsttrekkers moet zijn opgesteld en gepubliceerd;
  - b) de keuze is gemaakt wie belast is met het voorbereiden en opstellen van een ontwerp-kandidatenlijst;
  - c) de leden een gemotiveerde sollicitatiebrief kunnen indienen voor de functie van Kamerlid en lijsttrekker;
  - d) het verkiezingsprogramma en de kandidatenlijst worden vastgesteld, met dien verstande dat de vaststelling van het verkiezingsprogramma moet plaatsvinden voor de vaststelling van de kandidatenlijst.

**Artikel 4: De lijsttrekker**

1. Om kandidaat-lijsttrekker te zijn dient men lid te zijn van GroenLinks en/of de Partij van de Arbeid. Een kandidaat die lid is van beide partijen moet kiezen namens welke partij de sollicitant wil deelnemen aan de procedure. Dit om het evenwicht tussen politieke partijen op de lijst te bewaren.

**Ondersteuning**

2. Om kandidaat-lijsttrekker te zijn, dient men voor een door het partijbestuur bepaalde datum, ten minste 15 geldige handtekeningen van leden die de kandidatuur ondersteunen te overleggen. De handtekeningen dienen vergezeld te gaan van gegevens die het mogelijk maken deze leden te identificeren in de ledenadministratie, zoals naam en adres. Indien een lid twee of meer handtekeningen heeft gegeven aan eenzelfde kandidaat, telt slechts één van deze handtekeningen. De handtekeningen mogen afkomstig zijn van leden van GroenLinks en leden van de PvdA.

**Beoordeling**

3. Om kandidaat te kunnen zijn moet een sollicitant lid zijn van GroenLinks en/of de Partij van de Arbeid. Bij de sollicitatie wordt sollicitant gevraagd namens welke partij de sollicitant kandidaat wil zijn.
4. De lijsttrekkerscommissie beoordeelt de kandidaten aan de hand van de door de partijbesturen vastgestelde integriteitstoets en de door de partijbesturen vastgestelde profielschets. Is zij van oordeel dat problemen rond de integriteit van een kandidaat een ernstig risico vormen, dat de kandidaat duidelijk niet voldoet aan de eisen opgenomen in de profielschets, dan laat zij die kandidaat niet toe tot de verder procedure. De kandidaat kan dat oordeel ter toetsing voorleggen aan de commissie voor geschil en beroep tot 24 uur nadat de commissie de kandidaat hierover geïnformeerd heeft. De commissie voor geschil en beroep doet vervolgens binnen 48 uur uitspraak en kan bepalen dat de kandidaat wordt toegelaten. Voordat de kandidaten bekend worden gemaakt krijgen zij de gelegenheid zich terug te trekken.
5. De lijsttrekkerscommissie beoordeelt alle kandidaten die tot de procedure zijn toegelaten op basis van een door de partijbesturen opgestelde profielschets op hun geschiktheid.

Daartoe bevaart zij kandidaten zo nodig op hun kennis en vaardigheden, trekt zij zo nodig opgegeven referenties na en wint zij informatie in over de kandidaten.

6. De lijsttrekkerscommissie doet een bij voorkeur enkelvoudige voordracht voor de positie van lijsttrekker aan de partijbesturen. Alleen bij vergelijkbare geschiktheid van kandidaten kan een meervoudige voordracht gedaan worden. De commissie stelt bij de voordracht van kandida(a)t(en) ook een advies op dat meegestuurd wordt aan de leden bij de stemming over de kandidaat lijsttrekker(s).
7. De partijbesturen stellen de voordracht en het advies vast en maken deze bekend.

#### *De stemming*

8. De lijsttrekker wordt verkozen via een gezamenlijke stemming onder alle stemgerechtigde leden van GroenLinks en de PvdA. Stemmen kan schriftelijk en elektronisch. De gezamenlijke partijbesturen stellen de exacte stemtool voor het referendum vast. Het gezamenlijk presidium ziet toe op een goed verloop van het referendum.
9. Gekozen is de kandidaat die de meeste stemmen heeft behaald.
10. Indien er slechts één kandidaat tot de stemming toegelaten is, wordt de lijsttrekker gekozen in een stemming waarbij gekozen kan worden tussen de kandidaat-lijsttrekker en geen der kandidaten.

#### *Bevoegdheden van de lijsttrekker*

11. De lijsttrekker is bevoegd het partijbestuur te adviseren over het ontwerpverkiezingsprogramma en de samenstelling van de ontwerp kandidatenlijst voordat deze worden vastgesteld.

#### **Artikel 5: De kandidatenlijst**

1. De partijbesturen beslissen over de lengte van de lijst.
2. De eerste plaats wordt ingenomen door de kandidaat die tot lijsttrekker is verkozen.
3. De politieke partijen hebben ieder het recht om de helft van het aantal plaatsen op de kandidatenlijst te vullen. De partij die de gekozen lijsttrekker levert, vult vanaf plek 4 de even plaatsen op de kandidatenlijst in. De andere partij vult plek 2 en 3 op de lijst en vanaf plek 5 de oneven plaatsen op de kandidatenlijst in.
4. De kandidatencommissie doet voordrachten voor alle in te vullen plekken op de lijst. Daarbij houdt de commissie zich aan de in lid 3 bepaalde verdeling over partijen.
5. Om kandidaat te zijn dient men lid te zijn van GroenLinks en/of de Partij van de Arbeid. Indien een kandidaat lid is van beide partijen, dan moet de sollicitant vooraf kiezen namens welke partij de sollicitant wil deelnemen aan de procedure.

#### *Ondersteuning*

6. Om kandidaat te zijn, dient men voor een door het partijbestuur bepaalde datum, ten minste 15 geldige handtekeningen van leden die de kandidatuur ondersteunen en 3 inhoudelijke ondersteuningsverklaringen te overleggen. De handtekeningen dienen vergezeld te gaan van gegevens die het mogelijk maken deze leden te identificeren in de ledenadministratie, zoals naam en adres. Indien een lid twee of meer handtekeningen heeft gegeven aan eenzelfde kandidaat, telt slechts één van deze handtekeningen. De handtekeningen mogen afkomstig zijn van leden van GroenLinks en leden van de PvdA.

### *Beoordeling*

7. De kandidatencommissie beoordeelt de kandidaten aan de hand van de door de partijbesturen vastgestelde integriteitstoets en de door de partijbesturen vastgestelde profielschets. Is zij van oordeel dat problemen rond de integriteit van een kandidaat een ernstig risico vormen, dat de kandidaat duidelijk niet voldoet aan de eisen opgenomen in de profielschets dan wel te verwachten is dat de kandidaat ernstige schade zal berokkenen aan het aanzien van de partijen, dan laat zij die kandidaat niet toe tot de procedure. Een GroenLinks-kandidaat kan dat oordeel tot 48 uur nadat de commissie de kandidaat hierover geïnformeerd heeft ter toetsing voorleggen aan de commissie voor geschil en beroep van GroenLinks. Een PvdA-kandidaat kan dat oordeel tot 48 uur nadat de commissie de kandidaat hierover geïnformeerd heeft ter toetsing voorleggen aan de beroepscommissie van de PvdA. De procedure verloopt volgens de reguliere procedures die gelden binnen de afzonderlijke politieke partijen.
8. De commissie voor geschil en beroep van GroenLinks of de beroepscommissie van de PvdA kan bepalen dat de kandidaat wordt toegelaten. Voor de kandidaten bekend worden gemaakt krijgen zij de gelegenheid zich terug te trekken.
9. Voor de beoordeling bevrage de kandidatencommissie kandidaten zo nodig op hun kennis en vaardigheden, trekt zij zo nodig opgegeven referenties na en wint zij informatie in over de kandidaten.
10. De profielschets bevat een advies over de gewenste samenstelling van de Tweede Kamerfractie en de eisen waaraan de afzonderlijke leden moeten voldoen.
11. Een lid dat wordt voorgedragen door de kandidatencommissie is toegelaten tot de procedure. Voordat de kandidaten conform de bepalingen van dit artikel bekend worden gemaakt, krijgen zij de gelegenheid zich terug te trekken.
12. Daarna stelt de commissie een advies op over alle tot de stemming toegelaten kandidaten en geeft zij een advies over de volgorde van de kandidatenlijst. Daarbij neemt de commissie de in lid 3 afgesproken verdeling over partijen in acht, en let de commissie op culturele diversiteit, gelijke verdeling van gender, spreiding over leeftijd, regio, deskundigheid en ervaring per cohort van 6 kandidaten. De commissie stelt alle kandidaten vertrouwelijk op de hoogte van de adviezen. Zij krijgen de gelegenheid zich terug te trekken.
13. Tot de procedure toegelaten kandidaten die niet op de lijst zijn geplaatst, kunnen hun kandidatuur handhaven. Kandidaten die wel op de lijst zijn geplaatst, kunnen zich kandidaat stellen voor hogere plaatsen die aan de partij van de kandidaat zijn toegewezen.
14. De commissie deelt de conceptkandidatenlijst, de namen van alle kandidaten, voor zover zij zich niet hebben teruggetrokken, en de adviezen met de partijbesturen.

### *Vaststelling*

15. De partijbesturen stellen, afzonderlijk van elkaar, de ontwerp-kandidatenlijst vast met kandidaten op de aan de afzonderlijke politieke partijen toegewezen plekken.
16. De partijbesturen delen voor het publiceren van de ontwerp-kandidatenlijsten de kandidaten hun voorziene plaatsen op de ontwerp-kandidatenlijst mee. Zij krijgen de gelegenheid zich terug te trekken.
17. De partijbesturen publiceren de ontwerp-kandidatenlijsten en dragen zorg voor het vervolg van de vaststellingsprocedure in de afzonderlijke politieke partijen.

18. De leden van de politieke partijen stellen, afzonderlijk van elkaar, de kandidatenlijsten vast met kandidaten op de aan de afzonderlijke politieke partijen toegewezen plekken. De vaststelling geschiedt middels een referendum.
19. Bij het referendum over de kandidatenlijst wordt schriftelijk of elektronisch gestemd. Ieder lid kan door doornummering in een formulier aangeven welke kandidaat zijn eerste, tweede en volgende voorkeur heeft. Een lid is niet verplicht alle kandidaten te nummeren; een lid kan aangeven de volgorde van de kandidatenlijst te steunen of geen van de kandidaten te steunen. Blanco stemmen zijn niet toegestaan, onthoudingen tellen niet mee voor de uitslag.
20. Een formulier geldt in eerste instantie als een stem van eerste voorkeur. Een kandidaat met meer dan 50% van de stemmen is gekozen. Indien geen van de kandidaten aan deze voorwaarde voldoet wordt steeds de kandidaat met het geringste aantal stemmen afgewezen. Elk van de formulieren voor de afgewezen kandidaat worden toegekend aan de erop genoemde kandidaat van de eerstvolgende voorkeur. Hierbij tellen kandidaten die zijn afgewezen of die reeds zijn gekozen niet mee. Formulieren waarop geen verdere voorkeur wordt genoemd zijn uitgeput. Een kandidaat met meer dan de helft van de niet uitgeputte stemmen is gekozen.

#### *Inleveren*

21. De partijbesturen dragen zorg voor het samenvoegen van de afzonderlijk vastgestelde lijsten en het inleveren van de kandidatenlijst.

#### **Artikel 6: Het verkiezingsprogramma**

1. Het verkiezingsprogramma wordt opgesteld door de programmacommissie.
2. Het verkiezingsprogramma wordt vastgesteld door het gezamenlijk congres. In aanloop naar en tijdens het gezamenlijk congres hebben stemgerechtigde leden van de politieke partijen het recht om amendementen in te dienen op het ontwerpverkiezingsprogramma en het recht om te stemmen over de vaststelling van het verkiezingsprogramma. Het presidium draagt zorg voor de orde van het congres.

#### *Amendementen*

3. Amendementen kunnen tot een door de partijbesturen bepalen datum schriftelijk worden ingediend bij het presidium. Om in behandeling genomen te worden moet de indiener ten minste 50 geldige handtekeningen van leden die het amendement ondersteunen overleggen. Deze handtekeningen dienen vergezeld te gaan van gegevens die het mogelijk maken deze leden te identificeren in de ledenadministratie, zoals naam en adres. Indien een lid twee of meer handtekeningen heeft gegeven aan eenzelfde amendement, telt slechts één van deze handtekeningen. De handtekeningen mogen afkomstig zijn van leden van GroenLinks en leden van de PvdA.
4. Het presidium kan een dag organiseren om de ingediende amendementen te bespreken. Indieners zijn, behoudens zwaarwegende omstandigheden, verplicht hieraan deel te nemen.
5. Indien het presidium oordeelt dat de tekst van een voorstel of amendement onvoldoende helder is voor het nemen van een besluit, kan hij de redactie aanpassen. Een dergelijke aanpassing kan alleen ongedaan gemaakt worden als een meerderheid van het gezamenlijk congres daartoe beslist.

6. Het presidium kan amendementen met eenzelfde strekking samenvoegen. Een dergelijke samenvoeging kan alleen ongedaan gemaakt worden als een meerderheid van het gezamenlijk congres daartoe beslist.
7. Voorafgaand aan het gezamenlijk congres wordt een elektronische ledenraadpleging georganiseerd over ingediende amendementen. Op basis van de uitkomsten van de ledenraadpleging doet het presidium een voorstel voor de wijze van afhandeling van de amendementen. Amendementen waarbij het verschil tussen de voor- en tegenstemmen kleiner is dan 15%-punt worden op het gezamenlijk congres besproken en in stemming gebracht. Amendementen waarbij het verschil tussen de voor- en tegenstemmen groter is dan 15%-punt worden opgenomen in de lijst van hamerstukken. De lijst van hamerstukken is onderdeel van het voorstel voor de wijze van afhandeling van de amendementen. Het presidium doet, op basis van de uitkomsten van de ledenraadpleging, bij ieder amendement dat wordt opgenomen in de lijst van hamerstukken een voorstel dat strekt tot het aannemen dan wel verwerpen van het amendement. De lijst van hamerstukken wordt als geheel aan het congres voorgelegd en in stemming gebracht.
8. Het presidium kan, op verzoek van de partijbesturen, besluiten om een amendement zonder tussenkomst van de elektronische ledenraadpleging te agenderen voor bespreking en stemming op het congres.

#### *Vaststelling*

9. De besluitvorming over amendementen op het verkiezingsprogramma gaat vooraf aan de vaststelling van het verkiezingsprogramma.
10. Over het al dan niet gewijzigde verkiezingsprogramma vindt een stemming plaats. Als geen stemming wordt verlangd, kan het verkiezingsprogramma bij acclamatie worden aangenomen.
11. Het gezamenlijk congres neemt besluiten bij gewone meerderheid van stemmen. Stemmen bij volmacht is niet mogelijk.
12. Indien de partijbesturen bij de oproep tot het congres de mogelijkheid daartoe heeft geopend, zijn de leden bevoegd hun stemrecht doormiddel van een elektronisch communicatiemiddel uit te oefenen, mits:
  - a) de voorwaarden te stellen aan het gebruik van het communicatiemiddel zoals de verbinding, de beveiliging en dergelijke bij de oproep bekend worden gemaakt;
  - b) het lid kan worden geïdentificeerd;
  - c) het lid rechtstreeks kan kennisnemen van de verhandelingen op het congres;
  - d) en uitsluitend indien de mogelijkheid daartoe is geopend, het lid kan deelnemen aan de beraadslagingen.